

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 5. Volumus signum. Christi miracula vilipendunt, & vt homines derelictos, eos Oseas deserit, igni reseruantur, vt leprosi vestimentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

tiam peccatorum. Hæc igitur Dei voluntas est, ut qui ad eum vult accedere, beneficia petitus, indispositus non accedat, se prius debite præparet, hoc autem supponat quasi fundamentum, & opus illud sit primicerium, ante omnia totum extrahat sanguinem peccatorum, illa a se quam remotissime depellat, & per penitentiam peccatis emundet, tum demum securus accedat &c.

§. 5. Volumus signum Christi miracula vilipendant, & ut homines derelictos, eos Oseas deserit, igni referuantur, ut leprosi vestimentum.

14 **D**atus Hieronim. quem sequitur Beda, & confirmat D. Chryostom. aliam assignant rationem indignationis, Christi contra Phariseos, eorumque petitionem; fuerunt enim in summo gradu impudentes, & omnium audacissimi, in ea quippe sua petitione clarissime, & sine ulla larua, declarant vilissimum & abiectionissimum quendam respectum omnium miraculorum, quæ Christus hæcenus perpetraverat, & quasi dicerent aspernabundi; *Magister*, quæ hæcenus egisti opera admiranda, satisfaciunt illi popellos, qui vtique, vt homines radiotes, stolidiores, & nullius ingenii, qui duobus vix digitis sursum a terra eriguntur, quolibet miraculo seu re admiranda, percellunt: sicut factam vidimus, in iis, quæ hæcenus egisti, de quibus sine ratione, admirati sunt; omnia enim sunt ordinaria parva miracula, & opera in diminutio nullius momenti, curare infirmum, eicere dæmonem, cæcum illuminare, claudos rectificare. Hæc nostris oculis non satisfaciunt. Quia nobis sunt perspicaces, assueti rebus magnis in sacra Scriptura perspicendis, quales veneramus gloriola illa Moysi miracula, aerem tenebris involuere, aquas turbare, panem de caelo educere, illa nem Samuelem, eicere tonitrua, fulgura, tempore aridissimo; illa quoque Eliaz, caelo ignes detrahere, qui, quos velit, in cineres reserat combustos. Ita hæc miracula erant, pleno ore miracula. Hæc a te querimus: ea enim quæ hæcenus parata sunt, talia sunt quæ nec duobus digitis de terra sursum eleuantur. Miracula petunt, quasi quæ antea fecisset, miracula non fuissent Aium Sancti. Patres. Quanta foret eius impudentia, qui a Principe ad prandium inuitatus, propositus illi seculis omnigenis, ac cu-

Hieron. Bap. de In Nica. Tom. 1.

pedis, pannonibus Indicis, sicculis, perdicibus, vaccis trimis, apris, carne ferina, facimibus, ostium medullis, placentis, libis, continentis, aliisque delicis, Principi diceret: porrige mihi cibos ad edendum, delicatos, nutritiuos, illi enim quos hæcenus ministrasti; non mihi sed pauperi satisfaciunt distalceaco.

Quæ non foret vilipensio Salomoni, si postquam fustissime disserisset coram Regina Saba de profundissimis philosophiæ questionibus, de natura elementorum, animalium proprietatibus, plantarum qualitatibus, cursu stellarum, Solis virtute, Lunæ influentiis, illa replicaret. Aucto intelligere te disputantem de rebus subtilioribus, quidquid enim hæcenus protulisti, vile est, indoctum, & minus excellens. Hocidem (teste D. Chryost.) illi Christo dicere voluerunt; Proposuerat enim illi mensam illam splendidam, miraculorum, quibus vitum cæcis, claudis gressum, mundiciam leprosis, manus ac pedes mutilis, leuitatem paralyticis, vitam defunctis fuerat largitus, deinde & quoddam sarcimen, cui quilibet incoherat dapes, quod quidem hominem a dæmone possessum, surdum, mutum, cæcum integre curasset: quo viso miraculo: *Tunc accesserunt* ait Evangelista dicentes *Magister*: quidquid hæcenus peractum est, nobis non sufficit, sufficiat autem tui, ignorantibus plebeculæ, nobis vero, qui operum nouimus librare qualitatem, & iusto pondere appendere, quantum eorum quodlibet mercator, quidquid hæcenus miri egisti, nihil est, actus est eluicis culariæ, res frivola. (a) Proinde (a) Et volumus opera maioris & excellentioris qualitatis, quibus nobis plenissime, & per omnia satisfiat.

Hæc eorum diabolica peruersitas, Tentantes, illis a parentibus innata, & hereditaria successio: ob quam eos Christus insinulat: *Generatio praua*, q. d. fradifragi, hanc a parentibus suis iniquitatem, & ex paterno stemmate vobis est hæc temeraria impudentia naturalis. Tangit, vt sentio, illud Davidicum quo nos, ne illis similes efficiamur serio monet, *Hodie si vos in eum audieritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in exæcubatione, secundum diem tentationis in deserto, ubi tentauerunt me patres vestri, probauerunt, & viderunt opera mea. Quadraginta annis proxima sui generationi huius, & dixi: semper hi errant corde &c. Si inuiderunt in requiem meam. Memotiam celebrat, propheta rex dei illius, quo patres eorum in deserto Deum tentauerunt, & eo modo exacer-*

X x bauerant,

Similitudo.

(a) Et notatio de a. quachirley.

Psal. 64.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

bauerunt, vt dies ille: *Dies tentationis* vocatur. Ex *Aegyptiaca* seruitute in libertatem aſſerti, proficilentes in terram promiſſionis, murmurarunt: *Potent aquam* idque tanta molleſſia, vt Moyses ad Deum conſugerit: *Domine miſere*, Ecce do manus populi iuuus contumis iurgis obrutus, ſufficit mihi; Audent, aquam petere, nec ſuperest illis aliud remedium, niſi eis aquas conſeſſeris. Placet mihi, reſponder Dominus, aſcende petram, illam virgata perenne, & erumpent aqua largiſſime. Mandatum Dei Moyses exequitur, & illa dedit aquas abundanter. An modo vobis ſatiſfactum o Iſraehita? Nullatenus. Sic mihi faueat Deus, perpendite, quid nobis dederit, aquam, & quid magis quam aquam? videre, quaſo, quae reſtan & ſubſtantia; praeclearora quaerimus, eminentiora poſtulamus, nec vnquam nobis perſuadebimus ſatiſfactum, niſi coram oculis noſtris inſtruat ſplendidiffimam menſam, & dapibus nutritiuis in hoc deſerto opiparam. Et malo locuti ſunt de Deo, dixerunt; Numquid poterit Deus parare menſam in deſerto? Quoniam percuffit petram, & fluxerunt aqua, & torrentes inundauerunt, numquid & panem poterit dare, aut parare menſam populo ſuo? Quo inſtanti videatur hoc aquae prodigium, cuius beneficio, & refrigeratione recreati ſunt, ecce contra Deum iſtaſcenda eorum blaſphemiz: *Malo locuti ſunt de Deo*: Deum obreſtor expendite quid nobis magis dederit, quod munus adeo praecclarum aqua; bobus potandis conuenit. Appendit in latera D. Baſil. malicioſam eorum blaſphemiam qua Dei operibus detrabere nitebantur mentientes, aequam ante petra conuulſam, quae imperu quoddam facto proſtrite conabatur, & exitum quaerebat, nihilque aliud requirebatur, quam facere aperturam: idque tantummodo Deus feciſſet, quod vtique quilibet poſſet facere. Qui petram petenteret. *Percuſſit petram & fluxerunt aqua*. Non eduxit ille de petra aquas, naturali enim inſpectu deſluxerunt: *Fluxerunt aqua*: Hoc ſolum ex parte ſua egit, petram perforauit, vt aquae dimanarent. *Percuſſit petram*, & hoc iclu virgae perfecit, qua petram percuffit. *Percuſſit petram*. Aliud quid hoc eminentius a Deo praetendimus; Et quod illud? vt nobis det panem & praeparet menſas ferulis inſtructiſſimas, ſi velit ſua nos potentia habere conſeſſores. Tam inuerecunda petitione Dominus excanduit, quod videlicet in faciem eius mirabilia tanta aſpernarentur, & alia poſtularent ſibi ademonſtrari quae eſſent mirabilia, quaſi priora, nulla

Exo. 17.
II.
Iudaei Dei
miracula
vilipen-
dunt;

Psal. 77.
22.

Psalm. 77

fuiffent reputanda. Hoc eſt: *In exacerbatione*. Hic modus procedendi, & cum Deo agendi in illis peſſeueravit quadraginta annis quibus per deſerta gradiebantur. *Quadrageſima annis* proximus ſus generationi huic. In Hebraeo & Graeco textu legimus; *Offenſus fui*. D. Hieronymus *Diſplacuit mihi generatio illa*: Felix, *Exdui me generationis huic*, ſaſtidium perpeſſus ſum de generatione hac: quia dum eis ſignum quoddam darem, ilico mihi exprobrabant; res floccae eſt, faciat nobis multo maiora. Hoc egit, verum eſt, ſed aliud facere non poterit. Eduxit nos de Aegypto, verumtamen inducit nos in terram promiſſionis non valebit. Aquam dedit, at panem dare poſſe, negamus; panem dedit, numquid & carnes? minime. Vix vnquam viderant miraculum, quin illud ſtatim extenuarent, deſpicerent, & aliud flagarent. Generatio praua, eſt, eos crede vt detelidos. Per meipſum iurauit, dicit Dominus, in requiem meam non introibunt, id ſignificat: *Si introibunt in requiem meam*: vulgari S. Scripturae phraſi; ita apud Iſaiam: *Si introibunt in requiem meam* haec vobis. Optime vocat peccatores generationem malam, perueſam ſobolem, indicans quod huiusmodi nullum ſuperſit remedium, & quod iam ſint cenſendi, quati calo exuleſt; populus, cui nocet, id quod prodeſſe debuerat, & remedium ac medicina in uenient illis conuertitur. Ex eo genere hominum de quibus amicus Iob Sophae Naamathites; *Panus eius in uero* illius uerit ut in ſel. *aspidum intrinſecus*.
Mala ſunt omnes inſirmiores, nihilominus dicimus aliquos inſirmos eſſe bonae naturae ſeu qualitatis alios autem male. Illum vero dicimus bonae naturae, qui talem eam habet, vt licet inſirmetur grauius, admittit tamen remedium, quo peſtillias recuperat vires, ſicut cum febris qua quis laborat, vena apertione deſerueſcit: vel ſi eius dolor tormens lenitur. Alios vero dicimus perueſae complexionis, quando ea adeo eſt corrupta, & humores commoti, corpus *κακώτατον* vt nedum illis proſunt praſcriptiones medicae, ſed lethalius nocent & ipſam malum adeo radicatum vt cordialia conuertat in venenum, & remedia in nocumentum. His cum tales ſint quae ſpes valetudinis: Ita ſunt aliqui peccatores bonae qualitatis, alii vero perueſae generationis. Peccatores video, quicquid locum medicinae, remedia recipiunt, iſdem meliorantur, Diuus Petrus, qui vno Chriſti oculorum intuitu a peccato reſurgit. Dauid qui ad vnicam Nathan reprehentionem oculis apertis.

16.
III.
Similitudo.

aperit, peccato valedicit, pœniter, vberimas fundit lacrimas, ad Diuinæ sinum recurrit misericordiæ, ingemiscit, confitetur: *Miserere mei Domine.* Adest Paulus qui ad unicam Domini vocem, silit, se submitit, manifestat vt ovis: exclamat: *Domine quid me vis facere?* Produco Nicodemum, qui visis Christi miraculis, de eo talem edit fidei professionem: *Scimus: quia a Deo venisti Magister.* Porto sunt alii tam præpostere generationis, quibus cor conuersum est in fontem omnis malitiæ, ita vt quæuis remedia illis vertantur in mortiferum venenum, & quanta ea sunt efficaciora; tanto eorum plus crescit infirmitas radicata. Talem vidi Pharaonem, qui is magis obdurabatur, quibus par erat eum emollii, & luce obtenebrabatur meridiana. Huic similis erat Saul, qui unde Deum honorare atque extollere tenebatur, inde eundem aspernabatur. Qualis non Iudas erat, qui ex Christi beneficiis sibi præstitis, vt ipsum Iudæis vendat, aerius commouetur.

Phil. 2.0
1.
Act. 9.
Luc. 6.3
17
III.
Pharisæi
Christi
beneficiis
peiores
medeban
tur.
Euseb. 2.3
Rom. 7.
Osee 2.
Ezech. 16.
17.
Iud. 3.2

illis Deus fuerat largitus, sibi vitulum formauerunt.

Dedit illis arborum fructus & messem facundissimam, & iuxta eorum abundantiam, abundabant quoque eorum scelera & idololatriæ: *Secundum multitudinem fructus sui multiplicauit altaria: iuxta ubertatem terræ suæ exuberant: simulachra.* Dedit illis, ut per multas extendere ciuitates, facti eorum domini, & hinc caperunt augere numerum idolorum secundum numerum ciuitatum. *Secundum numerum ciuitatum tuarum erant dii tui Iuda; & secundum numerum viarum Hierusalem posuisti aras confisopis, aras ad libandum Baalim.* Dedit illis templa, & altaria, & in eis mille scelera commiserunt. *Aras factæ sunt ei in delictum.* Misit illis prophetas: illos occiderunt. Misit prædicatores, qui illos erudirent: substernabant eos, *At illi substernabant nuntios Dei.* Si eorum non auget petitionibus per omnia se inclinans; dicunt, hoc ideo est, quia non potuit. Si petita concedat; parui pendunt, dicunt, rem esse nullius potentia. Hinc se Deus in S. Scriptura describit, cum talibus, quasi perplexum, suspensum, attonitum: sicut proverbium, Inter arcum & parietem. Ita loquitur Isaias, iuxta Septuaginta, *Agonem præbuisse Domino Deo meo, vt nostro loquendi modo possit illud vlturpare Sulfanæ: Angustia mihi sunt vnique.* Sicut Medicus, qui curandum habet infirmum, cuius adeo corrupta sit natura & peruersa complexio, vt videat, quorquor ars medica suggerit salutis remedia, quod omnia ei noceant, hæret in se ipso perplexus, anxius, disputans, quid agam? si remedia non applico, mihi inter manus elabitur: si autem applicauero, nocebit illi, & illis emoritur: quid faciam? Ita se habet Deus, nostro modo, cum talibus; *Angustia sunt mihi vnique.* Talem se exhibebat quondam vati Osee, ut velut anxius & suspensus, more hominum esse videretur. *Quid faciam tibi Ephraim? Quid faciam tibi Iuda? Quid faciam vobiscum?* quo medio vtar: si tibi ea, quæ petis, negauero, conquereris: si concessero, vilipendis: si non edo miracula, meam accusas impotentiam: si autem edidero, rursus ais, vix ea vel tibi valeat.

Osee c. 18
28
Hierem. 2.
28
Osee c. 2
11.
2. Tim. 3.6
15.

17 Tales erant hi Pharisæi: qui iis quæ Christus illis concedebat, vt eos adduceret in sui fidem & obsequium peiores euadebant, omniaque illis ver ebantur in animæ detrimentum. Eduxit eos de Ægypto, vt in deserto eum vt Deum agnoscerent, illi hostias litarent: hoc ipsum, gaudere se liberos, in occasionem vertentur eum uegandi, illicque auferendi suum esse diuinum, illud attribuendi vitulo suo constanti, quasi in eorum esset potestate, deponere, & create Deos. Introduxit illos in terram promissionis, terram deliciarum; hinc Deum grauius exacerbauerunt, eius immemores, illam idolis replebant innumeris. *Induxi vos in terram &c. & ingressi contaminastis terram meam, & hereditatem meam posuistis in abominationem. Polluistis terram in fornicationibus tuas.* Erant autem hæ fornicationes, idololatriæ. Dedit illis legem: ex illa occasione sumpturunt ipsum offendendi toti mundo notissimis delictis, vt ait D. Paulus. *Largitus est illis manu liberali diuitias: at quid ex illis? Argentum suum & aurum suum fecerunt sibi idola.* Hæc est Dei iustissima querela quam apud Ezechielem verbis deponit luctuosus. *Et de aure meo atque argento meo, quæ dedi tibi, & feci: isti tibi imagines masculinas, & fornicatus es in eis.* Et de illis dicere potuit, quod de aliis per Ioclem Porphetam; *Argentum meum & aurum tuum, & desiderabilia mea, & pulcherrima in multis sunt delicta vestra.* Vt res patuit, quando de inauribus suis & gemmis pretiosissimis, quas

18
Hinc orta est illa tam inositata mentis suspensio, qua se premi idem propheta sentiebat. Deum orat pro populo. *Da eis Domine.* Et hæc dicens, obicit quodam mirabili motu, & ait, *Quid Dabis eis; Da eis vbera arenæ;* Exsiccentur eis Domine, vbera tua. Hoc tan-

gere videtur, quod dixerat David: *Restituebant mihi mala pro bonis: sterilitatem animi mea.* Ad eum gradum ascendit eorum ingratitudo, ut ex beneficiis a Deo praestitis, mala seu peccata exegerent. Hoc autem sterilem aridamque reddidit, & meam bonitatem, & voluntatem: his ingratis hominibus exatus, me ingratitudine sua sterilem effecerunt: est enim ingratitudo, teste Divo Bernardo ventus exurens, qui torrentem exsiccat Divinae misericordiae. Ad quid ille tibi dabit miracula: si illum tua ingratitudine sterilem reddidisti: ne vocem quidem alicuius beneficii guttulam in eo tibi reperies. Quid tibi, quaeis, concederet, si ex quanto tibi largitur, venenum paras ingratitudinis? Qua ratione dicas Medico, Domine doctor, praescribe aliquid huic infirmo: & cernens omnia saluti eius obesse, repereres? Porro quid illi applicabis: Nihil illi praescribere, occidit illum, praescribere aliquid, occidit illum: quid illi dabis? Ita quoque propheta. *Domine da illis sed quid dabis eis?* dare illis, nocet: non dare, etiam nocet. *Quid dabis eis?* Ecco tibi peccatores mala generationis, quibus omnia nocent. Talis & tu quoque soboles perue sa: si tibi Deus opes largitur, illis uteris, seu abuteris, ut scelerum tuorum instrumento, puella coemans honestatem, impudicam sustentans societatem, pauperes vil pendens. Si eas tibi auferat, mille fraudes, dolosque meditaris, qua ratione tibi attrahes, aut furaberis alienum. Si tibi corporis concedat incolumitatem, hac te commoues, ut Dei obliuiscaris, procastines parentiam. Si te lecto infirmum detineat, in summo gradu impatiens, afflictus, inconsolatus. Si te in Republica ad altiores euehar gradus dignitatum, illis euanesceis superbus, & proximum minorem aspernaris. Si te non promoueat, inuidia exardescis. *Quid dabis eis?*

O generatio nequam, cui nihil proficit, nec acerba praedicatoris reprehensio, nec malleorum Dei idus ad cor tuum lapsus reperit, nec Quadragesimae tempus salutis, nec Dominicae repraesentatio luctuosissima Passionis, nec adulescentis vicini tui mors subitanea, ne quidem dicto sen el Iesus, nec quod crimina tuasentias corporis detrinisse valetudinem. Congruit huic rationi annotatio Dui Cyrilli Alex. circa Dei legem quoad vestes laneas lepra infestas. Quando contigerit, (sic statuit Deus) vestem lepra maculari, lauetur, semel de his aquis diuersis. Si munda fuerit, le-

pra est bonae naturae: si vero, post repetitam saepius in aquis lotionem, pristina retineat immunditiam, illam ut lepram iudica desperatam, nec ad aliud vestis haec apta sit, nisi ut igne comburatur. *Debet igne comburi.* Talis es tu, tu ille fordidus, quem quaerit Deus emundare, & in tui laucium quot parat fontes? quot conuersiones? quot inspirationes? quot cordi tuo acerbas reprehensiones? quot misericordias tibi caelum promittendo? quot timores, inferni tibi poenas comminando? & post haec qualis tu? Caue, ne aeternis tradaris flammis comburendus. *Debet igne comburi.* huic dat manum conceptui Vates Isaias: *Vestimentum mixtum sanguine, erit in combustionem, & cibus ignis.* Tales erant patres eorum, tales & ipsi Pharisaei.

§. 6. Praecurrunt illi malitia diabolum, sicut alij meritis & sanctitate ipsos Angelos.

Aliam rationem includit verbum illud, quod D. Lucas addidit, designans tempus, quo illi accesserunt, & rationem quare accesserint. Tempus hoc fuit immoderate post patratum illud celeberrimum miraculum accessus vero ratio fuit, ut tentarent eum. *Tunc accesserunt tentantes eum.* Quibus nobis eos deseruit peiores, & impudencioris malitiae praesentis daemonibus. Accessit diabolus Christum tentaturus, dum eum cernit solitudinem immorantem, nulla edentem miracula, ut Deo proprium est, sed icinuantem, sancticum, velut hominem mortalem, infirmum: & venit eius probaturus potestatem: nondum enim eum viderat miracula facientem, qui unico sibi concessio, scilicet conuersione lapidum in panes, vltimus nihil praetenderet, sed sibi crederet satisfactum, se conuictum, cuius ex hoc virtutem agnosceret, eum timeret, honoraret. Illi autem, & visis tot Christi miraculis, eo quoque iam eorum ipsi parato praecaritis omnino singulari, nedum sibi arbitrantur satisfactum, nedum ut Deum volunt cognoscere, quin potius in eo fundant blasphemiam, diabolica maiorem: accusantes eum: *Necromantiens est, diabolo confederatus, a demone possessus, & in iis, quae facit prodigijs, Opera Satanae vititur.* Peiores sunt hi ipso caedemone. Fundat in hoc doctrinam quandam S. S. Patrum.